

رسالة الحرمين

تركي

Türkçe

Oruç

Müslüman, akıl sahibi, erişkin, oruç tutma gücüne sahip, kadın ise hayız ve nifas halinde olmayan her Müslümana Ramazan orucunu tutmak farzdır. Alışması için gücü yettiği zaman küçük çocuğa da oruç tutması emredilir.

✿ Ramazan'ın girdiği şu iki şeyden biri ile bilinir:

1

Kadın da olsa yükümlülük çağında adil/dürüst bir Müslümanın hilâli gördüğüne şahitlik etmesiyle

2

Şaban ayının otuz güne tamamlanmasıyla.

Farz vakti şafağın sökmesiyle başlar, Güneş'in batışına kadar devam eder. Farz orucun niyetinin şafak vakti girmeden önce yapılması gerekir.

Orucu Bozan Şeyler:

- 1 Cinsel ilişki: Orucunu bu şekilde bozan kimse için hem kaza hem keffaret gerekir. Orucun kefareti, bir köleyi azat etmektir. Bulamazsa iki ay kesintisiz oruç tutmaktır. Buna gücü yetmezse altmış yoksulu doyurmaktır. Buna da gücü yetmezse artık ona hiçbir şey gerekmez.
- 2 Öpmek veya dokunmak veya mastürbasyon yoluyla meninin gelmesi orucu bozar. İhtilam olan kimse için hiçbir şey gerekmez.
- 3 Kasten yemek ve içmek. Unutarak yemiş ve içmişse, orucu geçerlidir.
- 4 Tedavi veya bağış amacıyla kan vermek. Tahlil yaptırmak amacıyla veya yaralanma ve burun kanaması gibi istemeden çıkan az miktardaki kan orucu bozamaz.
- 5 Kasten kusmak.

Boğazına toz kaçarsa, ağızına veya burnuna su alırken boğazına su kaçarsa, ihtilam olursa veya kasıtsız olarak kendisinden kan veya kusmuk çıkarsa orucu bozulmaz.

Bir kimse gece olduğunu zannederek yedikten sonra gündüz olduğunu anlarsa orucu kaza etmesi gerekir. Şafağın doğduğunda şüpheye düşerek bir şeyler yiyen kimsenin orucu bozulmaz. Gündüz Güneş'in batışında şüpheye düşerek yiyen kimsenin ise o günü kaza etmesi gerekir.

Oruç tutmayanların hükümleri:

- ❖ **Hiçbir mazereti olmayan kimsenin Ramazan'da orucu yemesi haramdır.** Hayızlı ve nifaslı kadınların ve masum kişileri tehlikeden kurtarması için kendilerine ihtiyaç duyulan kimselerin oruçlarını yemeleri **vaciptir**. Namazları iki rekât kılabilcekleri mesafede bir yolculuğa çıkıp da oruç tuttuğu zaman meşakkat çekecek olan kimselerin ve orucun kendilerine zarar vereceğinden korkan hastaların oruç tutmamaları **sünnettir**. Oruca başladıktan sonra gündüz yolculuğa çıkan kimsenin ve kendisine veya çocuğuna orucun zarar vereceğinden korkan hamile veya emzikli kadının orucunu bozması mübahtır. **Bunların hepsinin tutmadıkları oruçlarını sadece kaza etmeleri gerekir.** Sadece çocuğunun zarar göreceğinden korktuğu zaman hamile veya emzikli kadının tutmadığı her bir gün için ayrıca bir yoksulu doyurması gerekir.
- ❖ **Oruç tutmaktan aciz ihtiyar veya iyileşme umudu bulunmayan hasta** her bir gün için bir yoksulu doyurur, ayrıca kaza etmesi gerekmez.
- ❖ **Herhangi bir mazeret sebebiyle ertesi Ramazan'a kadar kazayı erteleyen kimseye sadece kaza gerekir.** **Kazayı şayet bir mazeret olmaksızın ertelemişse,** kaza ile birlikte her bir gün için bir yoksulu doyurması da gerekir. Kazayı bir mazeret sebebiyle tutamadan vefat eden kimseye hiçbir şey gerekmez. **Hiçbir mazereti olmadığı halde kazayı tutamadan vefat eden kimse** adına her bir gün için bir fakir doyurmak gerekir. Ölen kimsenin yakınının, onun ihmal ettiği Ramazan orucunu ve adak orucunu tutması ve meşru bir adağını yerine getirmesi sünnettir.
- ❖ **Ramazan'da bir mazeret sebebiyle oruç tutmayıp gündüz esnasında bu mazereti ortadan kalkan kimsenin,** keza kâfir iken Müslüman olan kimsenin veya hayızlı iken temizlenen bir kadının veya iyileşen hastanın veya bülüğa eren çocuğun veya akli başına gelen mecnunun günün kalan kısmında oruçlarını tutsalar bile bu oruçlarını kaza etmeleri gerekir. Ramazan'da oruç yemesi caiz olan kimsenin başka bir oruç tutması caiz değildir.

Nafle oruçlar:

Bunların en faziletlisi gün aşırı oruç tutmaktır. Sonra pazartesi perşembe orucudur, sonra her ay üç gün oruç tutmaktır. Bu üç günlük orucun en faziletlisi de her kamerî ayın 13,14, ve 15. günleri tutulan oruçtur. Muharrem ve Şaban ayının çoğunu oruçlu geçirmek, aşure günü, arafe günü ve Şevval ayının altı günü oruç tutmak **sünnettir**.

Başka günler değil de sadece Recep ayında, sadece cuma veya cumartesi gününde ve şüpheli günde oruç tutmak mekruhtur. Şüpheli gün hava açık olduğu halde gecesinde hilâlin görülmediği Şaban ayının otuzuncu günüdür. Ramazan Bayramı günü ve Kurban Bayramı günü ve temettu veya kıran haccı yapıp kurban kesmesi gereken kimse hariç teşrik günleri oruç tutmak haramdır.

Uyarılar:

- ❖ Cünüp, hayız ve nifas halinde olan bir kimsenin şafak sökmeden önce temizlenmesi halinde yıkanmayı sabah ezanından sonraya ertelemesi ve sahurunu önce yapması caizdir. Orucu sahihtir.
- ❖ Bir kadının kendisine zarar vermeyeceğinden emin olursa, Müslümanlarla birlikte ibadet etmek maksadıyla Ramazan'da hayızını geciktirici ilaç alması caizdir.
- ❖ Oruçlunun ağzına gelen tükürüğü veya balgamı ve sümüğü yutması caizdir.
- ❖ İftar etmede acele etmek ve sahurunu geciktirmek müstehaptır, Peygamber (sallallâhu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "İftarda acele edip sahurunu geciktirdikleri müddetçe ümmetim hep hayır üzerindedir." Bunu Ahmed rivayet etmiştir. "İnsanlar iftarda acele ettikleri müddetçe bu din daima hâkim olacaktır. Çünkü Yahudiler ve Hristiyanlar iftarını geciktirirlerdi." Bu hadisi Ebû Davûd rivayet etmiştir.
- ❖ İftar esnasında dua etmek müstehaptır. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "Oruçlunun iftar esnasında yaptığı duası reddedilmez." Bu hadisi İbn Mâce rivayet etmiştir. Peygamber (sallallâhu aleyhi ve sellem)'den rivayet edilen iftar dualarından birisi şudur: (ذَهَبَ الظَّمُ وَأَبْتَلَّتِ الْعُرُوقُ وَثَبَّتَ الْأَجْرُ إِنْ شَاءَ اللَّهُ)
"Susuzluk gitti, damarlar ıslandı, inşallah ecir ve sevap da sabit oldu." Bunu Ebû Dâvûd rivayet etmiştir.
- ❖ İftarı yaş hurma ile açmak sünnettir. Bulamazsa kuru hurma ile onu da bulamazsa su ile açmak sünnettir.
- ❖ Mezhepler arasındaki ihtilafın dışına çıkmak için oruçlunun oruç esnasında sürme kullanmaktan, gözüne ve kulağına damla damlatmaktan sakınması gerekir. Şayet tedavi için buna ihtiyaç olursa, ilacın tadı boğazına kadar ulaşsa bile bunda bir sakınca yoktur, orucu sahihtir.
- ❖ Sahih olan görüşe göre orucun her safhasında misvak kullanmak kerahat olmadan sünnettir.
- ❖ Oruçlunun gıybet, dedikodu ve yalan gibi şeyleri terk etmesi gerekir. Birisi ona söverse veya çatarsa: "Ben oruçluyum" der. Orucunu korumak için dilini ve diğer organlarını kötülüklerden koruması gerekir. Peygamber (sallallâhu aleyhi ve sellem)'in bu konuda şöyle buyurduğu rivâyet edilmiştir: "Yalan konuşmayı ve yalan sözlerle amel etmeyi terk etmeyen kimsenin yemesini içmesini terk etmesine Allah'ın ihtiyacı yoktur." Bunu Buhari rivayet etmiştir.

Uyarılar:

- ❖ Oruçlu iken yemeğe davet edilen kimsenin yemek sahibi için dua etmesi ve oruçlu değilse yemesi sünnettir.
- ❖ Kadir gecesi yılın en faziletli gecesidir. Ramazan'ın sadece son on günü içinde bu geceye erişmek imkânı vardır. Yirmi yedinci gecenin Kadir gecesi olması ihtimali kuvvetlidir. O gece yapılan salih ameller bin ayda yapılan salih amellerden daha hayırlıdır. Bu geceye dair birtakım alametler vardır. Sabahında Güneşin beyaz fakat parlak olmaksızın doğması ve havasının mutedil olması bu alametlerdendir. Müslüman bilmeden de bu geceyi idrak edebilir. Ondan istenen şey, Ramazan'da ve özellikle son on gününde ibadet etmesi için çalışması ve bu gecelerden hiç birisini ibadetsiz geçirmemesidir. Teravihi cemaatle kıldığı zaman gece ibadeti sevabının kendisine yazılması için imam teravihi tamamlayıncaya kadar cemaatten ayrılmaz.
- ❖ Nafile oruca niyet edip başlayan kimsenin o orucu tamamlaması sünnettir, vacip değildir. Kasten bozsa bile bir sakıncası yoktur, kaza etmesi gerekmez.

İtikâf:

Akil baliğ bir Müslümanın ibadet etmek için devamlı mescitte kalmasıdır. İtikâfa giren kimsenin guslü gerektirmeyecek bir temizlikte olması, yemek, tuvalet ve gerektiğinde gusletmek gibi bir zaruret olmadıkça dışarı çıkmaması şarttır. Zaruret olmadıkça dışarı çıkması ve cima etmesi itikâfı iptal eder. Her zaman itikâfa girmek sünnettir, Ramazan'da daha kuvvetli, Ramazan'ın son on gününde daha da kuvvetli bir sünnettir. İtikâfın en az süresi bir saattir. Bir gün ve geceden eksik olmaması, müstehaptır. Kadın ancak kocasının izni ile itikâfa girebilir. İtikâfa giren kimsenin ibadet ve taatle meşgul olması, mübahlarla fazla meşguliyeti terk etmesi ve malayani işlerden uzak durması sünnettir.

رقم الإيداع

رسالة الحرمين

